

Доповідь
Про підсумки роботи галузі «Освіта» міста Одеси
за 2016/2017 навчальний рік та пріоритетні завдання на 2017/2018
навчальний рік

Слайди 1, 2

У 2016/2017 навчальному році педагогічні працівники територіальної громади міста Одеси, як і усі вчителі України, взяли участь в обговоренні Концептуальних засад реформування середньої освіти "Нова українська школа". Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р була схвалена Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, основними напрямками якої є:

- ухвалення нових державних стандартів загальної середньої освіти, розроблених з урахуванням компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості (шкільна освіта матиме 3 рівні: початкові класи – з 1 по 4, базова середня школа – 5 – 9 клас та профільна середня школа, яка передбачає навчання в ліцеї або закладах професійної освіти – 10 – 12 клас. Такий термін навчання пояснюється тим, що в усіх європейських країнах мінімальна тривалість здобуття повної загальної середньої освіти становить від 12 до 14 років. Саме за цей час дитина зможе засвоїти усі необхідні знання та визначитися щодо майбутньої професії.);
- запровадження нового принципу педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учня, вчителя і батьків (батьки-партнери: вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. За основу концепції беруть педагогіку партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу. Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, обирати підручники, методи, стратегії, засоби навчання. Серед методів навчання застосовуватимуть ігри, соціальні та дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання);
- підвищення мотивації вчителя шляхом збільшення оплати праці, надання академічної свободи та стимулювання до професійного зростання;
- запровадження принципу дитиноцентризму (орієнтація на потреби учня) (дитина-індивідуальність: Нова школа співпрацюватиме з позашкільними закладами освіти, враховуватиме індивідуальні здібності дитини);
- удосконалення процесу виховання;
- створення нової структури школи, що дасть змогу засвоїти новий зміст освіти і набути ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості;
- децентралізація та ефективне управління загальною середньою освітою, що сприятиме реальній автономії школи (школи зможуть самостійно формувати освітні програми, складати навчальні плани і програми з навчальних предметів. Керівника школи обиратимуть на конкурсних

засадах терміном до п'яти років. Він зможе обіймати посаду не більше як два терміни поспіль.);

- справедливий розподіл публічних коштів, що сприятиме рівному доступу усіх дітей до якісної освіти (проект Закону «Про освіту» запроваджує рівноправність доступу до бюджетного фінансування закладів освіти усіх форм власності. Законопроектом передбачено повну прозорість фінансування закладів освіти. Зокрема школи будуть зобов'язані оприлюднювати всі кошти, які надходять з бюджету та з інших джерел.);
- створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, вчителів і батьків;
- створення необхідних умов для навчання учнів безпосередньо за місцем їх проживання.

Слайд 3

На підставі аналізу підсумків роботи департаменту у минулому році, із врахуванням запитів батьківської громадськості, основних показників галузі "Освіта" були визначені пріоритетні напрями діяльності, які реалізовувалися у 2016/2017 навчальному році та будуть реалізовуватися у наступному навчальному році. У 2017 році сесією Одеської міської ради була прийнята Міська цільова програма розвитку освіти міста Одеси на 2017-2019 роки. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, 385486,0 тис.грн.

Визначення проблем галузі "Освіта", на розв'язання яких спрямована **Програма, представлені за напрямками:**

- Створення умов для забезпечення потреб населення у якісній освіті дітей та стабільного функціонування навчальних закладів;
- Створення безпечних та нешкідливих умов навчання, виховання і розвитку дітей та учнівської молоді;
- Інформатизація навчально-виховного процесу та управлінської діяльності освітньої галузі;
- Забезпечення підтримки розвитку інтелектуального та творчого потенціалу дітей та учнівської молоді;
- Розвиток творчого потенціалу та підвищення престижності праці працівників галузі «Освіта»;
- Розвиток молодіжного руху міста Одеси.

Освітня сфера міста Одеси – це розгалужена мережа дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів комунальної власності різних типів.

Через фінансово-економічну нестабільність, соціальну розмежованість у суспільстві залишаються актуальними проблеми забезпечення рівного доступу до здобуття якісної освіти, належного фінансування закладів освіти усіх типів, створення належних умов, у тому числі безпечних та нешкідливих, для навчання, виховання та розвитку дітей і учнівської молоді, здійснення заходів

щодо соціального захисту учасників навчально-виховного процесу, підвищення престижності праці працівників освітньої галузі.

1. Основні показники галузі

Слайд

У м. Одесі забезпечено доступність і безоплатність освіти, збережена мережа закладів освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси, яка складається з 275 навчальних закладів, а саме:

- загальноосвітніх навчальних закладів – 123;
- дошкільних навчальних закладів – 127;
- позашкільних навчальних закладів – 17;
- вечірніх (змінних) шкіл – 4;
- міжшкільних навчально-виробничих комбінатів – 3;
- дитячий будинок «Перлинка».

У галузі «Освіта» міста в 2016/2017 навчального році працювало близько 17 тисяч працівників. Відвідувало загальноосвітні та дошкільні навчальні заклади комунальної власності територіальної громади м. Одеси більш 120 тисяч дітей.

Слайд

У 2017 році бюджет галузі «Освіта» (загальний фонд) складає 1 898,3 млн., що на 37% більше минулого року (2015 рік - 1 137,0 млн. грн., 2016 рік – 1383,4 млн. грн.)

Слайд

Бюджет галузі «Освіта» (загальний фонд) в 2017 році склав 1 898 148,1 тис. грн., з них:

- заробітна плата – 1 458 194,9 тис. грн. (76,8%);
- комунальні послуги – 185 920,8 тис. грн. (9,8%);
- харчування дітей - 159 644,9 тис. грн. (8,4%);
- муніципальні надбавки та стипендії – 39 403,3 тис. грн. (2,1 %);
- інші виплати - 54 629,1 тис. грн. (2,9%).

Слайд

З 2016 року фінансування діяльності професійно-технічних навчальних закладів здійснюється з міського бюджету - згідно із Законом України від 25 грудня 2015 року №928-VIII «Про Державний бюджет України на 2016 рік».

Станом на липень 2017 року з міського бюджету виділено 142 045,3 тис. грн.:

- заробітна плата – 87 579,9 тис. грн (66,4%);
- комунальні послуги – 13293,0 тис. грн. (8,2%);

- харчування дітей - 9 100 тис. грн. (5,6%);
- стипендії та муніципальні виплати – 31 083,8 тис. грн. (25,0 %);
- інші виплати - 988,6 тис. грн. (0,6%)

Слайд

У 2017 році по галузі «Освіта» на проведення ремонтних робіт та придбання необхідного обладнання для навчальних закладів м. Одеси виділено **понад 357 млн. грн.** (357 225,0 тис. грн.) (станом на 14 серпня 2017).

З них:

- управлінню капітального будівництва Одеської міської ради для проведення капітального ремонту закладів освіти - понад 266 млн. грн. (266 938,0 тис. грн.);
- департаменту освіти - понад 90 млн. грн. (90 287,0 тис. грн.).

Слайди

У ряді закладів освіти замовником капітального ремонту виступає управління капітального будівництва Одеської міської ради.

У 2017 році згідно з планом проводяться ремонтні роботи в 35 закладах освіти.

Заплановано будівництво школи на 1000 місць за адресою: вул. М. Говорова, 8.

Закінчуються ремонтні роботи з реконструкції загальноосвітніх закладів №№19, 125.

Зазначені школи вже в цьому навчальному році будуть працювати в новому статусі – «Навчально-виховний комплекс «Школа – дитячий садок» (на базі школи №19 буде відкрито 6 груп / 115 місць, на базі школи №125 - 3 групи / 60 місць).

Після закінчення капітального ремонту будівлі дитячого садка за адресою: вул. Дюківська, 12, яка довгий час не використовувалась за призначенням, буде відкрито дитячий садок у Приморському районі – 3 групи / 55 місць.

В усі капітально відремонтовані заклади придбано нове обладнання, посуд, меблі, м'який інвентар, іграшки.

Готується до відкриття дитячий садок №28 (Суворовський район), який після капітального ремонту готовий прийняти близько 130 дітей мікрорайону Пересип.

Зростання численності дитячого населення у місті (збільшення народжуваності, антитерористична операція на сході країни, міграційні процеси, інтенсивність будівництва житлового сектору) суттєво впливає на наповнюваність закладів освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси.

У 127 дошкільних навчальних закладах та 9 НВК «Дошкільний навчальний заклад – школа» дошкільну освіту отримують понад 29 тисяч

дітей (29 657, з них 612 - це діти переселенців з Донецької, Луганської областей та АР Крим).

Діти 5-річного віку, а також, діти пільгового контингенту та діти з особливими освітніми потребами приймаються в дитячі садки поза чергою.

Слайди

Пріоритетні напрямки ремонтних робіт у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах у цьому році:

- енергозберігаючі заходи (заміна вікон, ремонт дахів, фасадів, систем опалення та ін.);
- модернізація матеріально-технічної бази закладів освіти;
- оснащення сучасним обладнанням та навчальними приладдям;
- модернізація харчоблоків;
- модернізація спортивної бази дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів;
- проведення заходів з протипожежної безпеки.

Як результат цієї роботи:

- у 107 школах та 12 дитячих садах - проведені енергозберігаючі заходи, а саме: частково замінені віконні блоки та двері на енергозберігаючі метало-пластикові;

- у 12 закладах освіти проводяться роботи по ремонту дахів і фасадів;

- у 20 школах і 1 дитячому саду проведені роботи по ремонту системи опалення та водопостачання;

- відремонтовані приміщення музичних залів, вестибюлів, пралень, санвузлів в 11 школах, 2-х позашкільних установах і в одному навчально-виробничому комбінаті;

- у 20 школах проводяться роботи з установки автоматичної пожежної сигналізації;

- для 22 загальноосвітніх шкіл міста передбачено кошти на проведення технічного обслуговування, встановленої раніше, автоматичної пожежної сигналізації;

- у школи закуплено класні журнали для всіх паралелей, дезінфікуючі засоби, будівельні матеріали;

- у 115 закладах освіти проводиться модернізація матеріально-технічної бази, оснащення сучасним обладнанням, навчальним приладдям;

- в 88 школах продовжується робота з оснащення комп'ютерною, інтерактивною, мультимедійною технікою;

- у 3 одеських школах для організації інклюзивного навчання проводяться ремонтні роботи, які на даний час знаходяться в стадії закінчення.

Слайди

У 2017 році проводиться **ремонт 24 харчоблоків** у навчальних закладах м. Одеси, в тому числі:

- управлінням капітального будівництва Одеської міської ради в 6 навчальних закладах;

- департаментом освіти і науки Одеської міської ради в 18 установах освіти.

Крім цього, проводиться **придбання обладнання для харчоблоків 36 навчальних закладів.**

Слайди

У 2017 році продовжується робота щодо **модернізації спортивних майданчиків закладів освіти міста Одеса.**

Управлінням капітального будівництва Одеської міської ради проводиться проектування та капітальний ремонт елементів благоустрою території в 9 навчальних закладах м. Одеси.

Департаментом освіти і науки Одеської міської ради до кінця поточного року планується провести модернізацію спортивної бази (капітальний ремонт стадіонів, спортивних майданчиків, спортивних залів, асфальтування та благоустрій території) у 26 загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах міста.

Завершено роботи з проектування і капітального ремонту стадіону та елементів благоустрою території в Одеському міському дитячому оздоровчо-спортивному комплексі «Вікторія».

Слайди

Таким чином, за останні 3 роки:

- **капітально відремонтовано та відкрито 12 дошкільних навчальних закладів,**

- **відремонтовано й модернізовано 79 харчоблоків і 42 спортивних майданчики та стадіони.**

Слайд

Організація харчування дітей

У 2016/2017 навчальному році отримували безкоштовне харчування **1,3 тис.** учнів інтернатів, усі учні 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (близько **40796** учнів), 3462 учня пільгового контингенту загальноосвітніх навчальних закладів та 4407 дітей пільгових категорій дошкільних навчальних закладів.

З метою забезпечення якісного харчування дітей у навчальних закладах розпорядженням Одеського міського голови створена постійна комісія з контролю за організацією харчування в медичних установах, навчальних закладах, притулках для дітей та дитячих будинках. До складу комісії входять депутати Одеської міської ради, керівники виконавчих органів Одеської міської

ради, головний санітарний і ветеринарний лікарі м. Одеси. За час роботи комісією перевірено організацію харчування в 25 загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах комунальної власності територіальної громади м. Одеси.

На забезпечення харчування дітей у закладах освіти в 2016 році виділено 147,1 млн. грн. бюджетних коштів, у 2017 році – 160,0 млн. грн.

Слайди

2. Забезпечення рівного доступу до якісної загальної середньої освіти

Для задоволення освітніх потреб населення в місті функціонують 123 загальноосвітні навчальні заклади комунальної власності територіальної громади м. Одеси, з них:

- 7 загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня;
- 86 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів, у тому числі 2 школи-інтернату;
- 6 гімназій;
- 4 ліцеї;
- 17 навчально-виховних комплекси, до складу яких входять гімназії, ліцеї, спеціалізовані школи й дошкільні навчальні заклади;
- 3 спеціальні установи для дітей з вадами фізичного або розумового розвитку.

Станом на 05.09.2016 у загальноосвітніх навчальних закладах навчається **91590 учнів**, з них 1759 - переселенці з Криму, Луганської та Донецької областей.

1 вересня 2017 року вперше сядуть за парти **11 тис. першокласників**.

Продовжать навчання у десятому класі більш ніж **5 тис. учнів**.

У загальноосвітніх навчальних закладах міста надається можливість навчання дітей державною та рідною мовами, вивчення рідної мови.

Для задоволення потреб національних меншин у школах міста:

- 922 учня вивчають польську мову, а саме: як предмет в Одеській СШ №121 – 631 учень, в Одеській СШ №117 – 110 учнів, в Одеському НВК «Гімназія №7» - 181 учень, з яких факультативно – 33 учні;
- 419 учнів навчаються в Одеської СШ №94 з поглибленим вивченням іврити;
- 26 учнів Одеського НВК «Гармонія» вивчають новогрецьку мову;
- 204 учні Одеського юридичного ліцею вивчають болгарську мову, з них факультативно - 152 учнів.

У 2017/2018 н.р. в Україні починається пілотне впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти. Міністерством освіти і науки України відібрано 100 шкіл, які візьмуть участь у цьому проекті. Одесу представлятиме школа № 26 (2 перших класи). У даний час закінчено роботи з підготовки приміщень школи, проведено ремонт, закуплено необхідне обладнання та інвентар.

Слайди

Освіта дітей з особливими освітніми потребами

Належна увага приділяється роботі щодо забезпеченню рівних можливостей для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

У закладах освіти навчаються і виховуються **1016 дітей-інвалідів**, з них 874 дитини шкільного і 142 дитини дошкільного віку.

У місті функціонують 3 спеціальних навчальних заклади для дітей з особливими освітніми потребами:

- Одеська СШ №75 (160 учнів з фізичними чи розумовими вадами), в якій створені належні умови для корекційної роботи та навчання. За рахунок коштів міського бюджету організовано підвезення учнів спеціальної школи №75 до місця навчання і додому;
- Одеський НВК №310 (87 дітей шкільного віку з порушеннями зору або мовлення);
- Одеський УВК №241 (51 дитина шкільного віку з порушеннями мови та затримкою психічного розвитку).

Крім цього в Одеській ЗОШ №77 в класах для дітей з порушеннями мовлення навчалось 96 дітей.

У загальноосвітніх школах 332 учня за станом здоров'я навчалося індивідуально на дому.

Слайди

У 2016/2017 навчальному році функціонувало 15 класів інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами (в Одеських ЗОШ №№ 8, 12, 20, 39, 51, 60, 62, 71, 73 и СШ №21). До 2017/2018 навчального року відкрито 28 класів, в яких будуть навчатися 63 дитини з особливими освітніми потребами.

З цього навчального року у **3-х дошкільних навчальних закладах** (ДНЗ № 112, 287 – Суворовський район; ДНЗ № 304- Київський район) будуть відкриті інклюзивні групи для дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.

Для забезпечення надання якісних освітніх послуг у класах з інклюзивною освітою працюють кваліфіковані педагоги та асистенти вчителів.

У навчальних закладах створені 11 логопедичних пунктів (ЗОШ №№ 20, 27, 86, 122, 76, 68, 77, 63, 60, 72, 65, НВК "Гармонія"), працюють вчителі-дефектологи (ДНЗ №№235, 248, СШ №75).

З метою підвищення рівня компетентності педагогів навчальних закладів з питання інклюзивної освіти протягом 2016/2017 навчального року на базі департаменту освіти та науки Одеської міської ради, загальноосвітніх навчальних закладів були проведені наради, тренінги, навчально-практичні семінари, засідання круглих столів за участю представників департаменту освіти та науки Одеської міської ради, фахівців міської психолого-медико-педагогічної

консультації, психологічної служби інформаційного методичного центру, департаменту охорони здоров'я Одеської міської ради, представників територіальних дитячих поліклінік, керівників районних методичних об'єднань вчителів початкової школи, директорів шкіл, заступників директорів з навчально-виховної роботи, вчителів, які працюють в інклюзивних класах, психологів навчальних закладів.

Слайди

3. Інформатизація навчально-виховного процесу та управлінської діяльності освітньої галузі»

Інформатизація системи освіти міста передбачає стовідсоткове забезпечення навчальних закладів комп'ютерною та мультимедійною технікою, доступом до швидкісної мережі Інтернет, створення веб-сайтів навчальних закладів, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

Інформатизація управління навчальним закладом є невід'ємною складовою інформатизації навчального закладу та істотно впливає на зміст, організаційні форми й методи навчання й управління, спричиняє зміни в діяльності учнів та вчителів, адміністративно-управлінської ланки закладу освіти й охоплює всі напрями та сфери їх діяльності.

Станом на червень 2017 року в загальноосвітніх закладах функціонують **198 навчальних комп'ютерних класів (НКК), в яких 2385 комп'ютерів** (в 2014 році - 174 комп'ютерні класи, в яких 1974 комп'ютера; у 2015 році - 177 комп'ютерні класи, в яких 2023 комп'ютера; в 2016 році - 182 комп'ютерні класи, в яких 2079 комп'ютерів). Кількість ПК збільшилася на 14% в порівнянні з 2014 роком.

Комп'ютери встановлені в шкільних бібліотеках, навчальних кабінетах, використовуються для управління навчально-виховним процесом. Всього комп'ютерів у школах міста – **5000** (в 2016 році - 4951 комп'ютер, в 2015 році - 4388 комп'ютерів, в 2014 році - 4163 комп'ютера), у дошкільних навчальних закладах – 313, у позашкільних навчальних закладах – 63.

У рамках програми співпраці між урядами України і **Китайською Народною Республікою 37 навчальних закладів міста Одеси** отримали безкоштовно комп'ютерну техніку з встановленим програмним забезпеченням (загальна кількість - **433 персональних комп'ютери**).

Слайд

З метою захисту прав інтелектуальної власності та дотримання вимог законодавства України в зазначеній сфері у закладах освіти триває робота із встановлення на комп'ютерну техніку ліцензованого програмного забезпечення.

У рамках реалізації міської програми виконання Національного плану дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дітей на період до 2016 року з

міського бюджету було виділено **544,5 тис. грн.** на придбання ліцензійної продукції компанії Майкрософт (керівник програми «Партнерство в навчанні» **ТОВ «Майкрософт Україна»** ознайомив керівників навчальних закладів міста з основними заходами, проведеними компанією щодо забезпечення у 2016 році ліцензійними програмними продуктами виробників корпорації «Майкрософт»). Всього було придбано 312 ліцензійних програм Microsoft Office (українська версія).

Слайд

З кожним роком збільшується кількість **мультимедійної техніки** в школах міста. За останні три роки кількість інтерактивних дошок збільшилася на 8,4% (209 дошок), мультимедійних проекторів збільшилася на 8,7% і становить 916 проекторів. З метою проведення занять з інтерактивними елементами в дошкільних навчальних закладах закуплено 13 інтерактивних дошок і 53 мультимедійних проектора.

Слайд

До мережі **Інтернет підключено 100%** загальноосвітніх навчальних закладів, 92% дошкільних навчальних закладів, 94% позашкільних навчальних закладів. Тип підключення до Інтернету через окрему оптоволоконну лінію мають 42% навчальних закладів. З метою якісного проведення сучасних інтерактивних уроків у 48% загальноосвітніх навчальних закладах виникла необхідність провести відповідну роботу щодо збільшення швидкості каналу Інтернет.

Тривають заходи щодо створення в навчальних закладах міста **Wi-Fi-зон: наразі бездротовий Інтернет мають 62,6% закладів освіти.**

У закладах освіти міста проводиться відповідна робота щодо обмеження засобами комп'ютерного адміністрування доступу учнів до Інтернет-ресурсів забороненого змісту.

Слайди

В установах освіти проводяться заходи, спрямовані на забезпечення безпечного використання Інтернету дітьми. За підтримки громадських організацій, представників вищих навчальних закладів проводився цикл заходів «Безпечний Інтернет» для педагогічних працівників, учнів шкіл та їх батьків.

У березні 2017 року у навчальних закладах міста, за участю представників Головного управління Служби безпеки України, пройшли батьківські збори і виховні години «**Безпечний Інтернет**», присвячені питанню збільшення кількості випадків дитячого суїциду, вчиненого під впливом Інтернет-ресурсів. 27 березня 2017 року заступники директорів з виховної роботи, психологи, соціальні педагоги шкіл міста взяли участь у Всеукраїнському круглому столі «Вплив інтернет-мережі на психіку дітей і молоді - виклик сучасності».

Слайд

У 2017 році були проведені заходи до Міжнародного Дня Безпечного Інтернету під гаслом «**За зміни: об'єднаємося для кращого Інтернету**». Учні та педагогічні працівники шкіл міста зустрічалися зі студентами та викладачами Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова з питання захисту дітей в мережі Інтернет. У рамках проведення заходів використовувався «Мультимедійний дистанційний курс безпечного використання ресурсами мережі Інтернет», розроблений ОНАЗ ім. О.С. Попова спільно з Міжнародним союзом електрозв'язку з питань створення центру захисту дітей в онлайн-овому середовищі, який розміщений на порталі: <https://onlinesafety.info> (учні шкіл міста брали участь у розробці картинок і мультиплікаційних елементів з даного курсу). Реалізація заходів щодо захисту дітей в онлайн-овому середовищі мережі Інтернет триває.

Крім цього спільно з Одеською національною академією зв'язку були запроваджені на базі навчальних закладів міста:

- «Автоматизована система для діагностики схильності до каналів сприйняття інформації з метою вибору найбільш ефективної методики навчання із застосуванням ІКТ» - **perception.guide**,
- Автоматична рекомендаційна система, призначена для вибору засобу технічної фільтрації контенту в мережі Інтернет » - **https://contentfiltering.info/** .

Слайд

З метою вирішення питань захисту прав інтелектуальної власності у сфері інформаційно-комунікаційних технологій близько 20 шкіл міста беруть участь у проекті "**Google Apps for Education**". На базі Одеського НВК "Гімназія №7" проводиться всеукраїнська дослідницько-експериментальна робота "Хмарні сервіси в освіті".

Слайд

На підставі угоди, на базі навчальних закладів продовжується проходження виробничої та післядипломної практики студентами Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова. Під час практики студентами була надана допомога навчальним закладам у вирішенні питань обслуговування та інвентаризації комп'ютерної та мультимедійної техніки, в оформленні та заповненні шкільного сайту, у проведенні профорієнтації учнів випускних класів. У 2017/2018 н.р. до даного проекту підключаються Одеський політехнічний університет та Одеська академія харчових технологій, студенти яких під час проходження практики надаватимуть допомогу у сфері інформаційних технологій.

Слайд

Продовжується реалізація спільного проекту департаменту освіти і науки Одеської міської ради з Одеською національною академією зв'язку ім. О.С. Попова «ІТ-класи». Якщо в минулому році в проекті взяли участь 15 шкіл міста, то в 2016/2017 навчальному році висловили своє бажання брати участь у проекті 26 навчальних закладів. Базовим майданчиком для проведення даного експерименту став Одеський НВК №49, на базі якого до 2020 року проводитиметься експериментальна робота "Формування і розвиток інформаційно-комунікаційної компетенції учнів загальноосвітніх навчальних закладів в умовах становлення конкурентоспроможного випускника".

Слайд

У 2016 році для вчителів початкової школи та керівників навчальних закладів міста проведені навчальні семінари «Використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі». Представники компанії «Розумники» представили учасникам семінару ліцензійне програмне забезпечення для початкової школи і необхідні технічні засоби для реалізації освітнього проекту Smart Kids, презентували цифрові навчальні лабораторії великих ІТ-компаній. У I півріччі 2017 року всеукраїнський проект «Розумники» Smart Kids впроваджується в Одеських школах №№ 81, 118, СШ №54 та НВК «Гімназія №7». У рамках бюджетного фінансування в ці школи для 4 початкових класів були закуплені 64 комп'ютера-трансформера.

У 2017/2018 навчальному році в дослідно-експериментальній роботі всеукраїнського рівня "Технологія навчання учнів початкової школи «Розумники» (Smart Kids)» протягом 2017–2022 рр." візьмуть участь 16 навчальних закладів міста: Одеські ЗОШ №№8, 46, 60, 78, 81, 85, 92, 105, 118, НВК № 4, 53, 54, "Гімназія №2", "Гімназія №7", СШ № 64 та школа-інтернат №2.

Проект передбачає впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі: проведення інтерактивних уроків з елементами дистанційного навчання.

Слайд

З 2017 року **13 одеських шкіл беруть участь у всеукраїнському науково-педагогічному проекті "Інтелект України":** №№ 53, 60, 5, 92, 111, 44, 119, 21, 118, гімназія №7, НВК №13, 53, 275 за темою: "Реалізація компетентного підходу".

Суть проекту полягає не в насиченні дитини поглибленими знаннями, а в придбанні ним, перш за все, необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю і самооцінки, швидких реакцій, раціональної організації навчальної праці; розвитку пізнавальних процесів - сприйняття, пам'яті, мислення, уваги та уваги; розвитку якостей особистості школяра - цілеспрямованості, працьовитості, організованості, акуратності,

наполегливості, волі тощо. Програма розроблялася таким чином, щоб врахувати вікові особливості учнів, не тільки зберегти, але і збільшити їх інтерес до навчання. Завдяки міжпредметним зв'язкам, засобам наочності і відеоматеріалами об'єкт вивчення стає більш зрозумілим і цікавим. Наприклад, якщо на уроці "Читання" діти вивчали розповідь про солов'я, то на уроці "Я і Україна" вони дізнаються про класову і видову приналежність цього птаха, спосіб життя, переглядають відеофрагмент про соловейка, слухають його спів.

Слайд

У 2017/2018 навчальному році на базі Одеської СШ №117 почнеться реалізація міжнародного проекту **«Mozaik Education» «Впровадження сучасних освітніх технологій у педагогічній діяльності»** педагогічні працівники закладу пройшли навчання у Сегеді (Угорщина). Організатор зустрічі - компанія «Mozaik Education». Вчителі ознайомилися з можливостями використання інформаційно-комунікаційних технологій у загальноосвітніх навчальних закладах та програмним забезпеченням для мультимедійних класів інтерактивного навчання. Також педагогам представили інтерактивні підручники, проєкційні та звукові системи, розповіли про технічні рішення зі створення предметних і лабораторних класів у загальноосвітніх навчальних закладах.

Слайд

У 2016 році були модернізовані 123 шкільних сайти та створені 17 сайтів позашкільних навчальних закладів, 5 сайтів навчально-виховних комплексів та навчально-виробничих комбінатів. В єдиній освітній системі перебуває 149 сайтів.

У рамках реалізації Міської цільової програми розвитку освіти міста Одеси на 2017-2019 роки **створено сайт департаменту освіти та науки Одеської міської ради**, якій відповідає вимогам чинного законодавства України. Протягом року він буде знаходитися у тестовому режимі.

Створення єдиного інформаційного середовища в галузі освіти на основі інформаційної мережі, що охоплює всі ланки системи освіти, заклади, установи й органи управління ними, є одним зі стратегічних завдань інформатизації системи освіти.

Слайди

Інноваційні технології в дошкільних навчальних закладах

У рамках виконання спільного Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та ЛЕГО Фаундейшн (LEGO FOUNDATION) з 2010 року в дитячих садках України розпочалося

впровадження проекту «Сприяння освіті» через програму з ЛЕГО-конструювання - «Навчання через гру».

На сьогоднішній день в Одесі впроваджують програму з ЛЕГО-конструювання.

З 2013 року – 10 ДНЗ (ДНЗ № 1, 19, 47, 73,80, 195, 231, 23, 250, 293).

З 2016 року – 8 ДНЗ (ДНЗ № 57,107, 112, 125, 174, 235, 248, 304).

Слід зазначити, що ДНЗ № 235 та ДНЗ №248 - це спеціальні ДНЗ компенсуючого типу для дітей з проблемами здоров'я.

Загалом у м. Одесі залучено до даного проекту:

- дітей дошкільного віку – 4447;
- педагогів – 275;
- психологів, дефектологів, логопедів - 15.

З цього навчального року в рамках роботи проекту почалося поетапне впровадження методики «Шість цеглинок» в Одеських ДНЗ № 1 та № 237. Дана методика вихователями цих установ була представлена для вчителів перших класів Одеських ЗОШ №№ 18, 77.

У цьому році 9 Одеських дошкільних навчальних закладів №№1, 19, 47, 73, 80, 195, 237, 250, 293 взяли участь у дитячому архітектурному проекті «Світ розваг, відкриттів та пізнання» Всеукраїнського фестивалю робототехніки «Robotica» і привезли дипломи переможців у різних номінаціях.

Слайди

4. Забезпечення підручниками

Департаментом освіти і науки Одеської міської здійснюється постійний контроль за своєчасним отриманням підручників загальноосвітніми навчальними закладами за новими програмами.

Усі учні пільгових категорій забезпечені підручниками.

Для придбання відсутніх підручників для 4-х, 7-х класів за рахунок освітньої субвенції проведені відповідні конкурсні процедури.

Відповідно до заявок шкіл учні 8-х класів загальноосвітніх навчальних закладів забезпечені підручниками за новим Державним стандартом.

На виконання листа МОН України від 04.05.2017 №1 / 9-243 «Про державне замовлення на підручники для 9 класу ЗНЗ» загальноосвітніми навчальними закладами міста було проведено конкурсний відбір підручників у репозитарії для 9 класу з урахуванням 100 % прогнозованого кількості учнів.

Замовлення на підручники для 9 класу буде виконано.

Слайди

Реалізація проекту електронних інтерактивних підручників "Підручник.ua"

Проект «Розробка програмного забезпечення (система електронних інтерактивних підручників "Підручник.ua") для учнів загальноосвітніх

навчальних закладів комунальної власності територіальної громади міста Одеси» реалізується в рамках міської Програми підтримки інвестиційної діяльності на території міста Одеси на 2016-2018 роки.

Згідно п.5.1 додатка 3 до Програми передбачено фінансування проекту на загальну суму 15500 тис. грн., з яких 8500 тис. грн. - з бюджету міста (у 2016 р. - 4900 тис. грн., у 2017 р. - 10600 тис. грн.).

Протягом 2016/2017 навчального року проходила апробація проекту інтерактивних електронних підручників серед вчителів, учнів 7-х класів та їхніх батьків.

06 квітня 2017 року в Одеській спеціалізованій школі №117 в рамках реалізації Програми підтримки інвестиційної діяльності на території міста Одеси пройшов круглий стіл з питання реалізації масштабного й соціально значимого проекту з впровадження в загальноосвітніх школах міста інтерактивних підручників на порталі <https://www.pidruchnyk.ua/>. Учасники круглого столу обговорили основні переваги і функціональні можливості системи електронних інтерактивних підручників, технічні аспекти підключення і використання системи в освітньому процесі, можливість відстеження вчителями та батьками частоти відвідуваності системи семикласниками. Було зазначено, що електронний підручник дає можливість швидко і точно знаходити потрібну інформацію з будь-якого необхідного запиту, а інтерактивна система самоперевірки - можливість учневі в зручній формі оцінити рівень своїх знань, більш ґрунтовно підготуватися до контрольних та іспитів. Оновлення електронних підручників через Інтернет займає кілька хвилин, а доступ до платформи може здійснюватися з будь-якого мобільного телефону, планшета, комп'ютера і т.д.

15 червня 2017 року з одеським досвідом впровадження даного проекту ознайомила Міністр освіти і науки України Лілія Михайлівна Гриневич, яка в рамках робочої поїздки відвідала Одеський НВК «Гімназія №2».

На початок 2017/2018 навчального року на сайті <http://www.pidruchnyk.ua> розміщені підручники для 1-11 класів, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

На електронні адреси територіальних відділів освіти департаменту освіти і науки Одеської міської ради були направлені коди доступу з метою проведення реєстрації на даному порталі вчителів та учнів 1-11-х класів.

Слайди

5. Підвищення якості освітніх послуг

Формування конкурентоспроможної особистості - основне завдання будь-якого освітнього закладу сьогодні. З огляду на запити суспільства та пропозиції педагогів міста це завдання було поділено на ряд складових:

- 1) **підвищення рівня підготовки випускників шкіл до зовнішнього незалежного оцінювання;**
- 2) **розвиток індивідуальних інтелектуальних і творчих здібностей дітей;**

3) інтеграція навчальних закладів міста у вітчизняний і зарубіжний освітній простір.

За результатами участі випускників шкіл міста у зовнішньому незалежному оцінюванні в 2016/2017 навчальному році була спланована масштабна робота для всіх учасників навчально-виховного процесу та методичної служби міста зокрема. Протягом навчального року проводились моніторингові дослідження з української мови, математики, історії України (шкільні предмети, які найбільшу кількість випускників шкіл обирають для проходження ЗНО), семінари, тренінги для учнів та педагогів, розроблялися і впроваджувалися методичні та психологічні рекомендації.

Щорічно випускники загальноосвітніх навчальних закладів, які бажають вступати до вищих навчальних закладів, беруть участь у зовнішньому незалежному оцінюванні (ЗНО). **У 2017 році участь у ЗНО взяли понад 4500 випускників одеських шкіл.** У 2017 році ДПА з української мови, математики та історії України для всіх випускників пройшла у формі ЗНО.

За підсумками проведення ЗНО в Україні місто Одеса піднялось три позиції, за кількістю учнів, які отримали максимальний бал за виконання сертифікаційних робіт.

6 учнів загальноосвітніх навчальних закладів (економічний ліцей, школа-інтернат №2, Одеська ЗОШ №38, 92, гімназія №1, ліцей "Приморський") отримали 200 балів.

На порталі «Osvita-Online» розміщені відеоуроки з підготовки до ЗНО, а також є можливість пройти тестування з різних предметів.

Слайд

З метою підготовки учнів до свідомого вибору майбутньої професії, розвитку індивідуальних здібностей юних одеситів, з урахуванням побажань дітей та їх батьків, у старшій школі впроваджені різні профілі навчання (в 97 установах охоплено 3714 старшокласників, що становить 42% від загальної кількості учнів 10-11 класів) за такими напрямками:

- природничо-математичний напрямок - впроваджено у 25 установах, охоплено 987 старшокласників (11% від загальної кількості учнів 10-11 класів);
- суспільно-гуманітарний напрям - впроваджено у 19 установах, охоплено 868 старшокласників (10% від загальної кількості учнів 10-11 класів);
- філологічний напрям - впроваджено у 20 установах, охоплено 722 старшокласника (8% від загальної кількості учнів 10-11 класів);
- технологічний напрям - впроваджено у 15 установах, охоплено 691 старшокласник (8% від загальної кількості учнів 10-11 класів);
- спортивний напрямок - впроваджено у 6 установах, охоплено 334 старшокласника (4% від загальної кількості учнів 10-11 класів);

- художньо-естетичний напрям - впроваджено у 3 установах, охоплено 112 старшокласників (1% від загальної кількості учнів 10-11 класів).

Поглиблено вивчають окремі предмети 2033 старшокласника (23% від загальної кількості учнів 10-11 класів).

Слайд

Результатом ефективності впровадження досягнень психолого-педагогічних наук, інноваційних технологій і прийомів у навчально-виховний процес, оптимального відбору форм і методів методичної роботи є досягнення учнів.

У навчальних закладах проводиться систематична цілеспрямована робота з виявлення, розвитку та підтримки обдарованої й талановитої молоді: організація і проведення олімпіад, інтелектуальних і творчих конкурсів, змагань, фестивалів, форумів.

Активну участь беруть учні міста в Малій академії наук. У 2016/2017 н.р. 72 школярі стали переможцями обласного етапу, а 4 з них - переможцями III Всеукраїнського етапу МАН.

У 2016/2017 навчальному році проведено 18 учнівських олімпіад, в яких взяли участь переможці відбіркових етапів: I місце посіли 59 учнів, II місце - 116 учнів, III місце - 375 учнів.

Досить високою є результативність команд міста в обласному етапі предметних олімпіад, у 2017 році - 326 призових місць.

Також одеські школярі гідно виступили на IV (фінальному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад і посіли призові місця з української мови та літератури, екології, економіки, хімії, фізики, польської, англійської, німецької, французької мов, історії. 16 переможців IV (фінального) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад отримали цінні подарунки та грошові премії від Одеського міського голови.

Стипендія Президента України присвоєна:

- Голумбієвській Анастасії Миколаївні, учениці 10 класу Одеської гімназії №8;
- Козицькій Катерині Олексіївні, учениці 9 класу Одеської гімназії №5;
- Пановій Ганні Тимофіївні, учениці 11 класу Одеської СШ №117.

У 2016/2017 навчальному році обдаровані і талановиті школярі нагороджені сертифікатами на оздоровлення в оновленому Одеському дитячому спортивно-оздоровчому комплексі «Вікторія».

Щороку 20 кращих учнів одеських шкіл отримують стипендію Одеського міського голови щомісячно в розмірі 500 грн.

Слайди

6. Міжнародне співробітництво

Протягом 2016/2017 навчального року тривала плідна робота закладів освіти міста Одеси у сфері міжнародного співробітництва. Педагоги та учні брали участь у зустрічах з представниками іноземних делегацій, тематичних заходах,

присвячених культурам різних країн світу, міжнародних культурно-освітніх проектах, конкурсах та ін.

За результатами 2016/2017 навального року 93 зустрічі були проведені шкільними колективами з представниками іноземних делегацій, дипломатичних місій Німеччини, Греції, Польщі, Франції, Китайської Народної Республіки, акредитованих в Одесі, США, Ізраїлі, Румунії, Бельгії, Великобританії. Педагоги та школярі взяли участі у зустрічах з представниками Генерального консульства Польської Республіки в Одесі, Генерального консульства Грецької Республіки, Генерального консульства Республіки Болгарія, послом Федеративної Республіки Німеччини в Україні, Першим секретарем Посольства Держави Ізраїль в Україні, консулом Генерального Консульства Румунії в Одесі, Генеральним консулом і делегацією Китайської Народної Республіки, Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні, Аташе з питань вивчення англійської мови Посольства США в Україні, консультантом з питань викладання німецької мови за кордоном при посольстві Німеччини в Україні, учасниками делегації департаменту Ендрю і Луара регіону Центр (Французька Республіка), працівником Відділу безперервного і міжнародного навчання Познанського технологічного університету (Польща); представниками влади м. Познань (Польща), Громади Пловдив (Республіка Болгарія), навчальної програми Європейської Комісії eTwinning, м. Берлін (ФРН), Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україна (EUBAM), Меморіалу Шоа (Франція), Вищої школи соціальних наук (Франція), університету Клагенфурта (Австрія), Національного інституту демографічних досліджень (Франція); викладачами Тартуського університету (Естонія), університету в Дамброве Гурнічій (Польща), директором коледжу м. Аахен (Німеччина), стипендіатом програми Державного Департаменту Сполучених Штатів Америки, ІКТ-технологій Швеції, Молдови, США, Узбекистану, Бельгії, Гонконгу, США, Казахстану, Киргизстану, Білорусі і т.д.

Представники департаменту освіти і науки Одеської міської ради брали участь у зустрічах з учасниками проекту «Україна - Норвегія», з Послом Республіки Болгарія та представником Міністерства освіти і науки Республіка Болгарія, з експертами-представниками Програми інтеркультурних міст Ради Європи в рамках підписаного Меморандуму інтеркультурних міст України.

Одеські педагоги і школярі взяли участь у тематичному заході до Міжнародного дня Інститутів Конфуція; заході, присвяченому відкриттю Стамбульського парку; святкових заходах «Китайське свято весни», «Китайсько-Українська весна» в рамках співпраці між Україною та Китаєм у сфері освіти та культури; «Честита Баба Марта», «Коляда»; міжнародних конкурсах «Квітка на камені», «Осінні арабески», «Калейдоскоп талантів» (Польща), «Перлина Чорномор'я» (Україна), «InfoMatrix» (Румунія), конкурсі дитячого малюнку в м. Наріта (Японія); конкурсі з англійської мови «World Scholar's Cup»; Генеральній асамблеї-біенале ESHA (Міжнародний освітній форум) в Маастріхт (Нідерланди); семінарах, зокрема, семінарі для тренерів Міжнародного проекту «Ми можемо більше» у м. Берлін (Німеччина), міжнародному семінарі «Масове насильство і Голокост на території України в

першій половині ХХ століття»; екологічній акції «Віднови прибережну смугу – допоможи рожевим пеліканам!» та презентації мобільного додатку / навчальної гри «Чорноморська книга порятунку» (Black Sea Save Book) в рамках проекту ЄС / ПРООН «Удосконалення екологічного моніторингу Чорного моря» (EMBLAS-II), конкурсі «Толерантність - уроки Голокосту», олімпіадах, Міжнародному проекті компанії «Mozaik Education» (Угорщина); конкурсів проектів «Сімейні традиції Голокосту: життя продовжується»; міжнародній громадській акції «Народні читання» (ОСШ №121); ХІХ Всесвітній дитячій художній виставці (19th Kanagawa Biennial World Children's Art Exhibition); проводяться заняття з китайської мови для учнів 1-3 класів Одеського НВК №292.

У конкурсі малюнків «Туреччина очима дітей», у рамках проведення Днів Стамбула в Одесі, взяли участь 54 учні закладів освіти м. Одеси. Всього було надано 54 творчі роботи. Переможцями конкурсу стали учні Одеських шкіл №№ 1, гімназії №9, міського центру творчості, центру творчості «Промінь». Переможців нагородили під час церемонії відкриття Стамбульського парку на Приморському бульварі.

У рамках святкування традиційного Дня Європи в Одесі з 14 по 24 травня 2017 року в закладах освіти міста проведено засідання Євроклубів та Євростудій, телеміст, «круглі столи», виховні години, концертні програми, спортивні заходи, конкурси дитячого малюнка, вікторини, книжкові виставки, присвячені країнам Європейського Союзу, їх культурі.

У рамках виконання договорів про співпрацю з країнами ЄС, іншими країнами світу та містами заклади освіти м. Одеси беруть участь у міжнародних проектах, конференціях, конкурсах, культурно-освітніх поїздках. Активне міжнародне співробітництво в освітній сфері проводять Одеські СШ №№10, 35, 94, 117, 121, гімназії №№1, 4, Маріїнська гімназія, НВК №90, «Гімназія №2», «Гімназія №7».

Педагогічні та учнівські колективи закладів освіти **продовжують працювати над реалізацією проектів з навчальними закладами Польщі, Франції, Німеччини, Словаччини, Латвії та ін.** Серед таких проектів: «Мережа асоційованих шкіл ЮНЕСКО» (СШ №121, Маріїнська гімназія), програма вивчення німецької мови в НВК №90, програма підтримки викладання та вивчення німецької мови "Школи: Партнери Майбутнього PASH» (гімназія №4), Міжнародний проект «Підтримка молоді як імпульс для зміцнення демократії та громадянського суспільства в Україні» (ОНВК №90), програма FLEX («Програма обміну майбутніх лідерів») - це програма культурного обміну між Україною та США, робота мовних таборів (англійська та німецька мови) із залученням іноземних волонтерів у рамках проекту «GoCamp» (Одеські гімназії №4, 8, НВК «Гімназія №7»), українсько-швейцарський проект «DOCCU: Розвиток цивільних компетентностей в Україні» (ОНВК № 84), Міжнародний проект «Generation global» в рамках проекту «Діалог з молоддю світу» (ОСШ №17), Міжнародний екологічний проект «Посилення екологічного моніторингу Чорного моря» (EMBLAS - II) (ОСШ №117), проект «Глобальний діалог молоді світу» (Великобританія) (ОНВК «Гімназія №7»), проект Microsoft Educated «Mystery skype» (ОНВК Гімназія №7»), спільний проект з Ризькою українською

середньою школою економічної освіти старшокласників (Латвія) (ОСШ №117), україно-австрійський проект «Компетентнісно-орієнтоване навчання як нова вимога для методистів та вчителів математики» (ОСШ №117), Міжнародний проект «Ми можемо більше» (Німеччина) (Юридичний ліцей), освітня програма «Білінгвальна освіта» (ОСШ №10), культурно-лінгвістичний проект «Індр - Одеса» (ОСШ №10), програма «Вікно в Америку» (Одеська гімназія №1), проект «Європейська культурна скарбниця» (ОНВК «Гімназія №2»), освітня програма «Маса Шорашим» (ОСШ №94), міжнародна освітня програма в Україні Helen Doron English, словацько-український проект «Європа в школі» (ОСШ №117), в рамках реалізації міжнародних проектів співпраця з молодіжним будинком культури м. Велюнь (Польща) (ОСШ №121).

У рамках проекту Програми малих стипендій з вивчення англійської мови («English Access Microscholarship Program») для дітей з малозабезпечених сімей, сімей переселенців, багатодітних сімей та інших категорій проводилися заняття педагогічними працівниками навчальних закладів США за підтримки Державного Департаменту США і Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні.

У рамках фестивального проекту «Дні Японії» та з нагоди святкування 50-річчя побратимських відносин міст Одеси і Йокогами старшокласники Одеських ЗОШ №№ 18, 118, СШ №№ 40, 86 взяли участь у тематичному заході «Японська мова».

У рамках побратимських відносин між Одесою і Регенсбургом (ФРН) у вересні 2016 року делегація з міста Регенсбург відвідала Одеські СШ №35, НВК №90, гімназію №4 та у березні 2017 року під час візиту до Одеси делегація з Регенсбургу відвідала Одеську гімназію №2.

Буде продовжено проведення спільних заходів з департаментом міжнародних зв'язків Одеського ради, проведення тематичних заходів, свят, семінарів, акціях, участі у проектах, конкурсах тощо із залученням представників іноземних делегацій та дипломатичних місій.

Слайди

7. Позашкільна освіта

У місті збережено мережу позашкільних навчальних закладів, в яких кожна дитина може знайти заняття за інтересами, має можливість розвивати свої творчі здібності і таланти. **Функціонують 17 комунальних позашкільних навчальних закладів, з них:**

- 2 станції юних техніків;
- еколого-натуралістичний центр;
- флотилія юних моряків;
- центр військово-патріотичного виховання учнівської молоді;
- центр хореографії;
- дитячий оздоровчо-спортивний комплекс;
- підлітково-молодіжний центр;
- 9 центрів (будинків) дитячої та юнацької творчості.

З метою максимального залучення дітей та молоді до позашкільної освіти департаментом освіти і науки ведеться відповідна робота, спрямована на збереження і розвиток мережі позашкільних навчальних закладів, створення мережі гуртків, груп та інших творчих об'єднань у позашкільних навчальних закладах міста.

У 16 позашкільних навчальних закладах міста протягом навчального року працювали 1663 гуртка, групи та інші творчі об'єднання, в яких 24664 школяра отримували позашкільну освіту з різних напрямків:

- з художньо-естетичного - 14527 вихованців у 960 гуртках;
- з туристсько-краєзнавчого - 343 вихованці в 25 гуртках;
- з еколого-натуралістичного - 1414 вихованців у 108 гуртках;
- з науково-технічного - 3121 вихованець в 236 гуртках;
- з фізкультурно-спортивного - 789 вихованців у 42 гуртках;
- з військово-патріотичного - 459 вихованців у 23 гуртках;
- з інших напрямків - 4011 вихованців у 269 гуртках.

Крім того, на базі загальноосвітніх навчальних закладів міста в 2016-2017 навчальному році організовано роботу 472 гуртків, які відвідують 10433 школяра, з них за напрямками позашкільної освіти:

- з художньо-естетичного - 3902 школяра в 172 гуртках;
- з туристсько-краєзнавчого - 387 школярів у 18 гуртках;
- з еколого-натуралістичного - 178 школярів у 9 гуртках;
- з науково-технічного - 301 школяр у 13 гуртках;
- з фізкультурно-спортивного - 2394 школяра в 118 гуртках;
- з інших напрямків - 3271 школяр у 142 гуртках.

Таким чином, в 2016/2017 навчальному році позашкільною освітою в м. Одесі було охоплено 37185 дітей - 40,6% від загальної кількості школярів (91590). Серед них: 130 - дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 65 дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку, 1775 дітей з малозабезпечених сімей.

Протягом року велика робота проведена щодо вдосконалення матеріально-технічної бази комунальних позашкільних навчальних закладів:

- у КУ «Міський підлітково-молодіжний центр» - проведено поточний ремонт приміщень клубів установи на суму **350,0 тис. грн**, та заплановано на початку вересня ремонт на **40,0 тис. грн**;
- придбані навчальні макети зброї для Одеського міського центру військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Пост №1» на суму **5,0 тис грн**. та забезпечено придбання оргтехніки й форменого одягу для вихованців закладу на суму **70 тис. грн**.

Вихованці дитячих творчих колективів позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів - постійні учасники, переможці та призери фестивалів і конкурсів міського, регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, що сприяє творчому та інтелектуальному розвитку особистості дитини.

Слайди

8. Виховна робота

Виховна робота у 2016/2017 навчальному році проводилася відповідно до плану заходів щодо реалізації **Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, розробленої в рамках Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки** (Указ Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580/2015).

У 2016/2017 н.р. основні завдання національно-патріотичного виховання в м. Одесі вирішувалися в рамках **Міської цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді міста Одеси «Я - одесит» на 2016-2020 роки**, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 16.03.2016 № 436-VII (далі - Програма). Це забезпечило не тільки проведення основних заходів, але й сприяло розвитку системного підходу до виховання учнівської молоді міста.

З метою сприяння творчому та інтелектуальному розвитку школярів, розвитку у дітей і молоді інтересу до української культури, традицій та обрядів українського народу, пошуку і підтримки юних талантів протягом навчального року були організовані та проведені:

- конкурс української пісні **«На крилах пісень – від давнини до сучасності»** - жовтень 2016 року;
- конкурс читців, поетів та прозаїків **«Срібне слово»**, присвячений 160-ій річниці від дня народження І. Франка, – жовтень - листопад 2016 року;
- огляд-конкурс на кращий музей у навчальних закладах м. Одеси – грудень 2016 року;
- конкурс творчості серед вихованців позашкільних навчальних закладів м.Одеси **«А я просто українка, україночка»** у рамках відзначення Шевченківських днів – 09 березня 2017 року;
- огляд-конкурс **«Пісня в солдатській шинелі»** у рамках відзначення Дня визволення Одеси від нацистських окупантів - у березні - квітні 2017 року;
- **чемпіонат серед шкільних команд КВК на «Кубок мера»**, фінал якого проходив 29 березня 2017 року;
- чемпіонат з брейн-рингу **«Що? Де? Коли?»** серед студентів та школярів – 23, 28 квітня 2017 року;
- конкурс учнівських історико-дослідницьких робіт **«Відомі одесити»** - квітень 2017 року (18 переможців нового для Одеси міського конкурсу історико-дослідницьких робіт «Відомі одесити» біли нагороджені цінними подарунками);
- конкурс творчих робіт учнів загальноосвітніх навчальних закладів м. Одеси **«Застигла музика»** - квітень - травень 2017 року; (Грошову винагороду отримали 18 переможців щорічного міського конкурсу творчих робіт серед учнів закладів освіти м. Одеса «Застигла музика».)
- конкурс проектів для старшокласників з історії та культури рідного міста - квітень - травень 2017 року;

- щорічний міський фестиваль-конкурс «Зоряна юність Одеси» - квітень - травень 2017 року;
- конкурс ім. Аркадія Креймера на краще проведення інтерактивних екскурсій з історії та культури міста Одеси «Сторінками історії Одеси» серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів міста» - 18 - 19 травня 2017 року;
- конкурс родинної творчості «Творча сім'я - моя родина і я», присвячений Міжнародному дню сім'ї – у квітні - травні 2017 року;
- огляд-конкурс на кращий веб-сайт навчальних закладів м. Одеси – квітень-травень 2017 року.

До пам'ятних дат та державних свят в установах міста проводилися тематичні уроки, виховні години та бесіди, «круглі столи», учнівські конференції, святкові концертні програми, урочисті лінійки, конкурси, патріотичні акції, спортивні свята і змагання, тематичні виставки книг та історичних документів, виставки малюнків та стінних газет і інше.

В ознаменування 25-ї річниці Незалежності України Департаментом була організована участь школярів міста та вихованців дитячих творчих колективів позашкільних навчальних закладів міста 23 - 24 серпня 2016 року в заходах Вишиванкового фестивалю, урочистій церемонії підняття Державного Прапора України на Думській площі.

До 222-ї річниці від Дня заснування м. Одеси в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах були проведені книжкові виставки, тематичні зустрічі з відомими одеситами, квест-гра на знання історії міста Одеси, єдині тематичні уроки «Історія Одеси: минуле і сьогодення», екскурсії школярів до музеїв і театрів міста. На Приморському бульварі 02 вересня 2016 року департаментом було проведено вернісаж декоративно-ужиткового мистецтва - виставка робіт та майстер-класи переможців міського конкурсу «Зоряна юність Одеси».

З метою увічнення пам'яті про подвиг партизанів і підпільників у роки Другої світової війни в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах м. Одеси з 21 по 23 вересня 2016 року організовано та проведено «уроки мужності», тематичні уроки, «круглі столи», бесіди та екскурсії в шкільних військово-історичних музеях за участю ветеранів Другої світової війни. Вихованці Одеського МЦВПВУМ «Пост №1», Одеського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою та школярі закладів освіти 22 вересня 2016 року взяли участь в урочистому покладанні квітів і вінків до пам'ятного знаку у сквері Партизанської слави (вул. Обнорського ріг вул. Нескучної).

22-24 вересня 2016 року в Одесі пройшов Відкритий освітній форум «Сучасні аспекти національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Міська цільова програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді Одеси «Я - одесит» на 2016-2020 роки». У роботі форуму взяли участь керівники навчальних закладів міст України, депутати Одеської міської ради, представники департаменту освіти і науки Одеської міської ради.

Протягом навчального року в усіх школах за участю ветеранів Другої світової війни, воїнів - учасників АТО проводилися «уроки мужності», тематичні

уроки, бесіди, метою яких було виховання патріотизму та розуміння необхідності єдності нашої країни - України.

З метою формування у молоді високих морально-психологічних і морально-бойових якостей: мужності, сміливості, рішучості, відваги й дисциплінованості департаментом було організовано участь шкільних команд у районному етапі **Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)**. Команди Одеських НВК №№ 13, 84, СШ № 69, ЗОШ № 43 (переможці районного етапу змагань) брали участь у II (обласному) етапі змагань, який проходив 15-17 червня 2017 року у м. Саврань Одеської області.

З метою виховання у школярів почуття патріотизму та поваги до культурної та історичної спадщини українського народу, формування знань про історію рідного міста протягом навчального року майже 9 000 учнів відвідали музеї міста, з них близько 1000 учнів познайомилися з експозиціями військово-історичного музею Південного оперативного командування. Крім цього в рамках виконання п.4.2 Програми протягом червня 2017 року проведено екскурсії до музеїв, театрів, кінотеатрів м. Одеси для школярів на суму 71,0 тис.грн.

Екскурсії для організованих груп учнів загальноосвітніх навчальних закладів проводилися також у музеї Меморіального комплексу «Алея слави», який знаходиться в приміщенні Одеського міського центру військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Пост №1».

Одеський міський центр військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Пост №1» працює з учнівською молоддю вже майже 50 років. Протягом навчального року під керівництвом педагогів закладу Почесну Вахту Пам'яті біля Вічного вогню на Алеї Слави несли біля 1300 кращих учнів шкіл міста.

Велика просвітницька робота проводилася на базі шкільних музеїв і куточків історико-краєзнавчого профілю. До неї залучалися не тільки вчителі, а й батьки, жителі мікрорайонів, запрошувалися ветерани, учасники бойових дій, військовослужбовці. У шкільних музеях проводилися екскурсії, творчі конкурси, просвітницькі лекції, класні години, зустрічі з письменниками, краєзнавцями Одещини. Зібрані в музеях матеріали використовуються вчителями в навчальному процесі. Станом на 01.07.2016 в установах освіти міста функціонують:

- 39 музеїв, 18 музейних кімнат і 60 куточків військово-історичного профілю;
- 12 музеїв, 4 музейні кімнати і 7 куточків історико-краєзнавчого профілю;
- 5 музеїв, 3 музейних кімнати і 1 куточок інших профілів.

З метою впровадження нових підходів і шляхів виховання патріотизму у школярів м. Одеси в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах міста проводилися благодійні марафони, спрямовані на підтримку захисників нашої країни, їх дітей та сімей, дітей з сімей переселенців, медичних працівників і волонтерів, які працюють в зоні АТО. Так, з ініціативи департаменту в установах освіти проводилися:

✓ **благодійна акція «Замість квітів – допомога воїнам АТО»** - 1 вересня 2016 року;

✓ **благодійна акція до Дня Святого Миколая «З вірою в серці»:** майстер-класи з випічки, виготовлення новорічних привітальних листівок, іграшок, сувенірів для розпродажу на святковому ярмарку; збір теплих речей для воїнів АТО; привітання воїнів АТО у воєнному шпиталі - листопад-грудень 2016 року;

✓ **з 20 березня по 18 квітня 2017 року до Великодня благодійний марафон «До світлого дня - світлі вчинки»:** майстер-класи з виготовлення та декоративного розпису писанок, великодніх листівок та сувенірів; виставки-ярмарки виробів декоративно-прикладного мистецтва «Великодні візерунки»;

✓ **виставки книг в бібліотеках шкіл «Весняне сонечко з небес - Христос Воскрес!»;**

✓ **акції: «Посади дерево», «За чисте довкілля», «прикрити українське писанкового дерево», «Подаруй посмішку ближнього»** - відвідування ветеранів, людей похилого віку, поранених воїнів АТО у військовому госпіталі, дітей-сиріт; концертно-ігрові програми для дітей переселенців із зони АТО;

✓ **«КВН - капусник»** - виступ шкільних команд КВН для воїнів АТО, які перебували на лікуванні у військовому госпіталі;

✓ **концертні програми «Великдень у колі друзів»** для дітей-сиріт, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей, для поранених воїнів АТО у військовому госпіталі і інше.

Учнівська молодь брала активну участь у роботах з благоустрою братських та одиноких могил воїнів-визволителів на міських кладовищах, інших споруд і об'єктів, що увічнюють пам'ять про героїв-визволителів. Учні та вихованці загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів брали також активну участь у конференціях, які проводилися ветеранськими організаціями міста до пам'ятних дат Другої світової війни в Будинку офіцерів Південного оперативного командування.

Робота над реалізацією Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, розробленої в рамках Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, Міської цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді міста Одеси «Я - одесит» на 2016-2020 роки триває.

Слайди

Профілактична робота з неповнолітніми

Особливу увагу департаментом освіти і науки приділяється профілактичній виховній роботі з неповнолітніми, що проводиться в тісній співпраці зі службою у справах дітей Одеської міської ради, районними відділами ГУНП в Одеській області, громадськими організаціями.

Під особливим контролем органів управління освітою знаходиться відвідування учнями навчальних занять. Система контролю дозволяє своєчасно виявляти учнів, які пропускають заняття без поважних причин, проводити з

ними та їхніми батьками цілеспрямовану роботу. На кінець 2016/2017 навчального року (25.05.2017) не приступили до занять без поважних причин - 18 осіб, з них невідомо місце проживання 6 дітей.

Велику роль в проведенні профілактичної роботи з неповнолітніми грає психологічна служба міста.

Окремими напрямками роботи психологів і соціальних педагогів є проведення індивідуальної роботи з підлітками, надання психологічної допомоги педагогам і батькам, моніторингові дослідження з питань профілактики правопорушень та насильства серед неповнолітніх та молоді. Налагоджена спільна робота з класними керівниками щодо виявлення дітей з неадекватною поведінкою, дітей у стані апатії, стресу і проведення з ними індивідуальної роботи.

У цьому навчальному році місто Одеса приймає участь у проекті «Шкільний офіцер поліції». У 107 загальноосвітніх школах міста за порядком стежать спеціально навчені шкільні офіцери поліції. До їх обов'язки входить підтримка порядку, проведення зі школярами уроків з правил дорожнього руху, профілактики правопорушень.

Слайди

Профорієнтаційна робота

З метою сприяння працевлаштуванню учнівської молоді щорічно організовується відвідування випускниками загальноосвітніх шкіл міста Днів відкритих дверей у вищих навчальних закладах, семінарів Одеського міського центру зайнятості «Професійна орієнтація учнівської молоді», в освітніх установах психологами проводиться анкетування випускників для надання рекомендацій щодо вибору майбутньої професії; проводяться бесіди, тренінги, «круглі столи» з учнями старших класів з метою надання можливості придбання знань у різних сферах діяльності.

У 2017 році з метою виховання в учнів поваги та інтересу до різних професій, розвитку кмітливості, ерудиції, забезпечення соціально-педагогічних умов профорієнтації дітей підліткового віку, поширення серед учасників навчально-виховного процесу знань з актуальних професій і спеціальностей, підвищення зацікавленості молоді оволодінням актуальними на ринку праці професіями, професійної орієнтації учнів і молоді були проведені профорієнтаційні екскурсії, інтерактивні заходи, профінформаційні групові заходи.

Все більшої популярності в нашому місті набуває щорічний міський ярмарок вакансій «**3 ярмарку вакансій - на роботу**», метою якого є працевлаштування молоді. Так, цього року учасниками ярмарку стали понад 2000 одеситів.

У навчальних закладах міста проводиться оснащення кабінетів профорієнтації, оформляються відповідні стенди.

Також відповідна профорієнтаційна робота проводиться представниками вищих навчальних закладів.

У 2016/2017 навчальному році з метою виховання в учнів поваги та інтересу до різних професій, розвитку кмітливості, ерудиції, забезпечення соціально-педагогічних умов профорієнтації дітей підліткового віку, поширення серед учасників навчально-виховного процесу знань з актуальних професій і спеціальностей, підвищення зацікавленості молоді оволодінням актуальними на ринку праці професіями, професійної орієнтації учнів і молоді були проведені конкурси, ігри:

- міська квест-гра «Знавці професії». У грі взяли участь 18 команд навчальних закладів міста, з них 6 команд-переможниць (Одеські СШ №111, ЗОШ №№ 12, 18, 43, 62, 69,) були нагороджені дипломами департаменту освіти і науки Одеської міської ради та грошовими преміями (I місце - 3500 грн., II місце -3000 грн., III місце -1500 грн.);
- проведено міський конкурс на кращий профорієнтаційний проект, в якому визначено 6 переможців (Одеські ЗОШ №№ 12, 75, 85, 78, НВК №3, ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою), які були нагороджені дипломами департаменту освіти і науки Одеської міської ради та грошовими преміями (I місце - 2000 грн., II місце - 1800 грн., III місце - 1500 грн.).

Слайди

9. Молодіжна політика

Для ефективної реалізації інтересів молоді, розвитку молодіжного руху в місті успішно працює Молодіжна рада при Одеському міському голові, до складу якої входять представники студентства міста, молодіжних громадських організацій, учнівського самоврядування та члени Молодіжної ради попередніх скликань.

У 2016/2017 навчальному році за підтримки департаменту освіти та науки Одеської міської ради з ініціативи та за участю членів Молодіжної ради при Одеському міському голові та громадських молодіжних організацій, з метою розвитку молодіжного руху в місті, залучення молоді до вирішення загальноміських проблем були реалізовані наступні проекти:

- ✓ **благодійної та соціальної спрямованості:**
- Всеукраїнський соціальний благодійний проект «Тиждень добрих справ», який об'єднав у собі більше 215 заходів і консолідував роботу багатьох активних одеситів і громадських організацій міста (лютий - квітень 2017 року);
- акція «Тиждень здоров'я», «Здай кров заради життя» (протягом навчального року взяло участь понад 800 студентів Одеського національного медичного університету);

- благодійний марафон до Великодня «До світлого дня - світлі вчинки» з метою підтримки учасників бойових дій із зони АТО, що знаходяться на реабілітації у військовому клінічному госпіталі;
- акція в рамках Міжнародного дня здоров'я «Здорово - жить здоровым» (вимірювання артеріального тиску, замір рівня цукру в крові);
- соціальна акція з профілактики онкозахворювань спільно з ВЖЄО - (Всесвітнє жіноче єврейське товариство) - «Проект Кешер» (акції проходили в Одеському коледжі економіки, права та готельно-ресторанного бізнесу, Одеської державної академії будівництва та архітектури, Одеському національному медичному університеті; її учасниками стали понад 800 студентів і молоді нашого міста);
- квест-марафон до Міжнародного дня захисту дітей для молоді міста, у якому взяли участь 28 команд від вищих і загальноосвітніх навчальних закладів міста, та благодійна акція «Трамвай щастя»;
- соціальний проект «Милосердя», під час проведення якого члени Молодіжної ради при Одеському міському голові відвідали вдома ветеранів Другої світової війни і людей похилого віку, які проживають в Одеському геріатричному будинку милосердя ім. Святого цілителя Пантелеймона;
- тренінги з питань протидії насильству, торгівлі людьми, жебрацтву та іншим негативним явищам серед мешканців міста, зокрема молоді, свято до Дня Святого Миколая для дітей пільгового контингенту;
- святково-розважальна програма «Подаруй посмішку дітям» у розважальному центрі «Дитяча планета» для дітей соціально-незахищених категорій з Одеського дитячого будинку «Перлінка», Одеської школи-інтернату № 5 і Одеського міського дитячого оздоровчо-спортивного комплексу «Вікторія»;

✓ **патріотичної спрямованості:**

- військово-патріотичний квест для старшокласників і студентів, робота із взаємодії з воїнами АТО, відвідування, привітання і подальша підтримка ветеранів Другої світової війни, флешмоб «Ми - діти твої, Україно!» (2016 рік);

✓ **інтелектуальної та розважальної спрямованості:**

- конкурс молодіжної творчості «Одеська хвиля - 2016» (листопад 2016 року),
- святкові заходи для дітей з обмеженими фізичними можливостями,
- святкові заходи до Дня молоді, Дня вишиванки, Дня студентів;
- інтелектуально-розважальні вікторини для учнів шкіл міста в рамках святкування Міжнародного дня дитячої книги;
- міський фестиваль молодих поетів «Відкритий мікрофон», який зібрав більше 15 талановитих молодих поетів міста, 200 мешканців міста та гостей;
- міський чемпіонат з брейн-рингу «Що? Де? Коли?» серед студентів (квітень 2017 р.);
- міський фестиваль сімейної творчості «Творча сім'я - моя родина і я», в якому взяли участь 14 родин, переможців районних відбіркових етапів, та їх уболівальники (квітень - травень 2017 р.);

- інтелектуально-розважальні вікторини для учнів шкіл міста до Міжнародного дня дитячої книги та Міжнародному дню захисту дітей (червень 2017 р.),
- щорічний Молодіжний ярмарок вакансій «З ярмарку вакансій - на роботу», учасниками якої стали понад 2000 одеситів (червень 2017 р.);
- у рамках святкування Дня молоді численні святкові заходи: автопробіг, майстер-класи, виставки, конкурси, спортивні змагання, спрямовані на популяризацію спорту й здорового способу життя; фестиваль «Молодь для молоді»; учасниками заходів стали більше 20 000 одеситів і гостей міста (червень 2017 р.).

Члени Молодіжної Ради при Одеському міському голові взяли участь в медійному марафоні «Гендерна рівність - на крок ближче» і українсько-китайському Міжнародному форумі «Один пояс - один шлях», які проходили в м. Києві.

Члени Молодіжної ради при Одеському міському голові відвідують засідання профільних комісій Одеської міської ради, знайомляться з принципами роботи міських департаментів і управлінь, взаємодіють з депутатським корпусом.

Молодіжною радою при Одеському міському голові було проведено 4 сесії, 26 засідань виконавчого комітету Молодіжної ради, на яких розроблялися конкретні механізми щодо вирішення проблем молоді та розвитку молодіжного руху в м. Одесі.

Завдяки широкій співпраці і взаємодії вищих, загальноосвітніх навчальних закладів, молодіжних громадських організацій та підтримки органів місцевого самоврядування Молодіжною радою при Одеському міському голові розробляються конкретні механізми щодо вирішення проблем молоді та розвитку молодіжного руху міста.

Молодіжною радою при Одеському міському голові було проведено 5 засідань виконавчого комітету, на яких розроблялися конкретні механізми щодо вирішення проблем молоді та розвитку молодіжного руху міста.

Завдяки широкої співпраці і взаємодії вищих навчальних закладів, шкіл, молодіжних громадських організацій та підтримки органів місцевого самоврядування Молодіжною радою при Одеському міському голові розробляються конкретні механізми щодо вирішення проблем молоді та розвитку молодіжного руху міста.

Слайд

10. Робота з кадрами

У навчальних закладах міста працюють більше 16 тис. працівників, з них понад 10 тис. - педагогічних працівників, з них в 2016 році почали свою трудову діяльність 101 молодий спеціаліст.

Особлива увага приділяється підвищенню професійного педагогічного рівня педагогів через підвищення кваліфікації, яке здійснюється під час курсової підготовки при Одеському обласному інституті удосконалення вчителів. За I півріччя 2017 року курсову підготовку пройшли **1184 педагогів**.

Проходження курсової перепідготовки є обов'язковою умовою атестації педагогічних працівників, яка проходить раз на п'ять років. У минулому навчальному році атестовано 1017 педагогічних працівників.

Слайд

Одеська міська влада підтримує інтелектуальну еліту працівників освіти міста. **128-и педагогам, яким присвоєно почесне звання «Кращий педагогічний працівник м. Одеси», виплачується щомісячна муніципальна надбавка в розмірі 50% тарифної ставки.**

У 2016/2017 навчальному році муніципальні виплати (по 1500 грн. щомісяця) отримують 31 заступник директорів шкіл з навчально-виховної роботи, що займаються виховною роботою.

У рамках соціального захисту працівників соціальної сфери в м. Одесі триває виплати муніципальних доплат **747 працівникам освіти:**

- 164 вчителям - молодим фахівцям, вихователям - молодим фахівцям;
- 32 педагогам, які працюють в Одеських школі-інтернаті № 5, дитячому будинку «Перлінка»;
- 121 бібліотечним працівникам;
- 206 медичним працівникам;
- 224 працівникам централізованих бухгалтерій і господарсько-економічних груп.

2201 непрацюючих педагогів-пенсіонерів отримують муніципальні доплати.

Слайд

Велика увага приділяється підвищенню професійної майстерності педагогів, впровадженню в навчально-виховний процес інновацій, передових технологій, досягнень педагогічної та психологічної науки. З цією метою за звітний період було проведено:

- **конкурси професійної майстерності: «Учитель року - 2017».** Переможці міського етапу конкурсу професійної майстерності «Учитель року - 2017» стали кращими в обласному етапі:
  - Трубніков Максим Валерійович, учитель музичного мистецтва Одеської гімназії № 9 Одеської міської ради Одеської області;
  - Гончарова Олена Костянтинівна, вчитель початкової школи Одеської загальноосвітньої школи № 57 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області;
  - Кот Ігор Володимирович, вчитель інформатики Одеської спеціалізованої школи I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області;
  - Мангул Галина Андріївна, вчитель біології Одеської загальноосвітньої школи № 37 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області;
- 97 різноманітних сучасних методичних заходів, в яких брали участь майже 3000 педагогічних працівників. До їх проведення залучалися науковці

одеських педагогічних вузів, Національної академії педагогічних наук України, автори навчальних програм, методисти іноземних мов з Великобританії, Німеччини, Франції, Іспанії.

Слайд

Для надання допомоги педагогам у реалізації актуальних завдань вдосконалення професійної майстерності, активізації творчого потенціалу, формування здатності швидкої адаптації до нових етапів розвитку суспільства при інформаційно-методичному центрі департаменту освіти і науки Одеської міської ради працювало 7 Шкіл педагогічної майстерності, які відвідували 357 педагогічних працівників, а саме: Школа резерву керівних кадрів закладів освіти (58 слухачів), Школа молодого фахівця (82 слухача), Школа вчителя першокласника (46 слухачів), Школа класного керівника-тьютора (76 слухачів), Школа заступника директора з виховної роботи (48 слухачів), Школа молодого фахівця психологічної служби (38 слухачів), Школа позашкільника (22 слухача). У ході роботи Шкіл слухачі отримували різні види допомоги, підвищували свій професійний рівень, впроваджували в практику інноваційні технології.

З метою підвищення професійного рівня методистів інформаційно-методичного центру департаментом освіти і науки Одеської міської ради організовано роботу методичного віче.

З метою підготовки кадрового потенціалу управлінців для сфери освіти міста, управлінця з актуальними професійними компетенціями здатного вирішувати проблеми модернізації освіти на основі сучасної науки і передових технологій департаментом освіти і науки Одеської міської ради з 03 березня по 31 червня 2017 року було організовано роботу **Школи резерву керівних кадрів закладів освіти**.

За курс навчання, який розрахований на 65 годин, 58 слухачів - майбутніх управлінців - вивчили нормативно-правові документи, основи управління персоналом, методичні основи менеджменту й економічні питання. Практичні заняття слухачів проходять на базі освітніх установ міста.

Навчальні програми Школи резерву керівних кадрів будуються на основі рекомендацій Міністерства освіти і науки України. Навчальний процес здійснюють фахівці департаменту освіти і науки Одеської міської ради, директори шкіл і завідувачі дошкільними навчальними закладами міста, викладачі вищих навчальних закладів.

Слайди

11. Соціальний захист

Пріоритетними напрямками діяльності системи освіти є соціальний захист дітей, збереження і зміцнення здоров'я підростаючого покоління.

На повному державному забезпеченні в інтернатних установах комунальної власності територіальної громади м. Одеси знаходиться 81 дитина: 46 дітей у дитячому будинку «Перлінка» та 35 дітей в Одеській школі-інтернаті №5.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, забезпечені єдиними квитками, які дають право на безкоштовне користування громадським транспортом та відвідування об'єктів культури.

У грудні 2016 року всі вихованці дошкільних навчальних закладів та учні 1-6 класів загальноосвітніх навчальних закладів отримали солодкі новорічні подарунки, закуплені за бюджетні кошти.

Для дітей пільгових категорій, обдарованих дітей міста за кошти міського бюджету було закуплено 4000 квитків на новорічний мюзикл «Кришталевий голос Аріель» із врученням подарунків у концертно-виставковому комплексі Морського вокзалу. Крім цього, для дітей було виділено понад 6000 безкоштовних квитків на новорічні вистави в театри м. Одеси.

Слайди

Організація літнього оздоровлення

Організація літнього відпочинку, оздоровлення та зайнятості дітей є одним із пріоритетних завдань системи освіти міста Одеси та проводиться відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», розпорядженням Одеського міського голови від 24.05.2017 № 442 «Про організацію відпочинку та оздоровлення дітей і підлітків під час літніх канікул в 2017 році» та іншими нормативними документами. Літній оздоровчий сезон у місті в цьому році було розпочато 29 травня.

Основними показниками успішної роботи галузі в цьому напрямку є:

- **доступність:** під час літніх канікул оздоровленням та відпочинком було охоплено близько 40 тис. Дітей, що становить 64% від загальної кількості дітей віком від 7 до 16 років.

- **безпека дітей;**

- **змістовність:** з 29 травня по 16 червня 2017 року на базі загальноосвітніх навчальних закладів комунальної власності територіальної громади м. Одеси функціонували

118 пришкільних таборів, з них 2 табори праці та відпочинку, 27 профільних таборів, 3 табори Всеукраїнського рівня. Всього в цих таборах оздоровленням було охоплено близько 35 тис. (34 820) дітей.

З місцевого бюджету в 2017 році було **виділено 1 млн. грн. (936,6 тис. грн.)** На харчування 2 613 дітей пільгових категорій, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, в пришкільних таборах з денним перебуванням, а це:

- діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування - 409;
- діти з багатодітних та малозабезпечених сімей - 561;
- діти, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи - 154;
- діти, батьки яких загинули в результаті нещасних випадків на виробництві або під час виконання службових обов'язків - 8;
- діти - інваліди - 422;
- діти учасників бойових дій АТО- 231;
- діти воїнів, загиблих в ході АТО - 2;
- діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи - 607;

- діти спецконтингенту - 86 (вихованці спеціальних НВК № 241,310, 313);
- діти, які перебувають на «Д» обліку - 41.

Харчування дітей в пришкільних таборах забезпечували організації-переможці конкурсних торгів. Середня вартість харчування однієї дитини пільгової категорії в пришкільному таборі становила 27 грн. (З частковою батьківською оплатою харчувалося 32 202 дітей). У всіх пришкільних таборах з денним перебуванням було організовано 3-х разове харчування для дітей пільгового контингенту за рахунок коштів міського бюджету.

На базі таборів з денним перебуванням були організовані 27 мовних таборів, з них 3 - «Go Camp» всеукраїнського рівня. До роботи таборів були залучені студенти-волонтери з вищих навчальних закладів, викладачі-волонтери з країн Європейського Союзу.

Всі дошкільні навчальні заклади та дошкільні групи УВК влітку 2017 року були переведені на оздоровчий режим роботи зі збільшенням вартості харчування на 10% для забезпечення дітей свіжими овочами та фруктами. Для вихованців дошкільних навчальних закладів у оздоровчий період були передбачені заходи щодо зміцнення здоров'я дітей з максимальним перебуванням їх на свіжому повітрі і достатнім руховим режимом протягом дня (проведення днів здоров'я, екскурсій, спортивних заходів тощо). Загальна кількість дітей, які охоплені оздоровчими послугами в дошкільних навчальних закладах міста, становить 29 657 дітей, з них дітей пільгового контингенту - 4 083.

На базі навчального центру Одеської військової академії (с. Чорноморське-1) з 30.05.2017 по 23.06.2017 за рахунок бюджетних коштів було організовано польові збори для 92 вихованців Одеського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою.

На базі спеціальної школи № 75 I-III ступенів працював табір праці і відпочинку для 80 учнів з особливостями фізичного та розумового розвитку.

49 вихованців дитячого будинку «Перлинка» з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відпочивали на базах дитячого будинку, розташованих у курортній зоні міста.

Загальноосвітніми навчальними закладами для повноцінного відпочинку і проведення часу дітей та підлітків було створено комфортний шкільний простір: бібліотеки, приміщення для ігор, спортивні та актові зали, кабінети гурткової роботи. Робота пришкільних таборів була спрямована на організацію корисної зайнятості дітей, реалізацію творчого й організаторського потенціалу кожної дитини, створення якісних і безпечних умов утримання дітей у канікулярний час.

Традиційно в замиському оздоровчому таборі в Сергіївці з 09.07.2017 по 29.08.2017 відпочили і оздоровилися 40 дітей пільгової категорії.

У червні-серпні 2017 року МДЦ «Артек.УА» оздоровилося та відпочило 20 дітей пільгових категорій.

З 21.06.2017 по 26.08.2017 на базі дитячого табору «Молода гвардія» було оздоровлено 109 дітей пільгової категорії.

З 17 червня по 29 липня 2017 року 45 дітей і 5 супроводжуючих їх педагогічних працівників провели незабутні дні в Греції. Програма відпочинку

дітей була дуже насичена і різноманітна. Діти знайомилися з історією та національною культурою Греції, відвідували театри.

З 31 липня по 10 серпня 2017 року ще 51 юний одесит відвідав грецький острів Лімнос. У складі групи були діти пільгових категорій: діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, та діти з багатодітних сімей та 5 супроводжуючих їх дорослих. Під час незабутнього відпочинку на острові Лімнос юні одесити вивчали грецьку мову, знайомилися з грецькою культурою і традиціями.

6 вихованців Одеської школи-інтернату №5 у складі групи дітей з України з 16 червня по 31 серпня перебувають на оздоровленні в Сполучених Штатах Америки за запрошенням гуманітарної організації "Frontier Horizon" та за підтримки Міжнародного благодійного фонду "Світ - дітям".

З 08 по 21 липня за підтримки БФ «Круглий стіл Німеччини» 20 дітей-сиріт та дітей, які перебувають під опікою, відпочили в дитячому оздоровчому таборі «Круглий стіл», розташованому в місті Кауб. У програму перебування були включені відвідування замків регіону Райнгау, різних міст на березі Рейну і прогулянки околицями.

Провідне значення в організації літнього оздоровлення одеських школярів має якісне функціонування муніципального комплексу «Вікторія».

Згідно із затвердженим бюджетом міста на 2017 рік витрати на організацію оздоровлення дітей пільгового контингенту навчальних закладів міста в Одеському міському дитячому оздоровчо-спортивному комплексі «Вікторія» передбачено 14,1 млн. грн., з них на організацію харчування – 6,6 млн. грн. На оздоровчий період з 03.06.2017 року по 22.08.2017 року передбачено 5,6 млн. грн., з них на організацію харчування – 3,0 млн. грн.

У комплексі було організовано якісне 5-ти разове харчування з розрахунку 85,20 грн. на одну дитину в день.

Управлінням капітального будівництва Одеської міської ради у 2017 році проведена реконструкція в КПНЗ «Одеський МДОСК «Вікторія».

У рамках даного проекту виконано:

- пристрій конвертованого стадіону (влітку він буде відкритий, а на зиму закриватиметься) для цілорічного заняття спортом, з кондиціонуванням і повітряним обігрівом (замість відкритого спортивного майданчика), площею 20 × 50 м²;

- облаштування смуги перешкод;

- будівництво амфітеатру;

- будівництво загонових місць (альтанки);

- благоустрій території оздоровчого комплексу (13 тис. м²);

- зовнішнє електроосвітлення території та встановлення автоматичного поливу;

- пристрій нової металевої огорожі території.

Роботи по реконструкції корпусу для вихователів тривають.

Крім цього придбано меблі та м'який інвентар (у будинок для співробітників), технологічне обладнання, тенісні столи, спортивний інвентар тощо на суму 500,0 тис. грн.

З 03.06.2017 по 22.08.2017 на базі Одеського МДОСК «Вікторія» оздоровилися понад 1 300 дітей (1 296) м. Одеси, які потребують особливої соціальної підтримки:

- діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, - 278;
- діти з багатодітних та малозабезпечених сімей - 345;
- діти, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, - 17;
- діти, батьки яких загинули в результаті нещасних випадків на виробництві або під час виконання службових обов'язків, - 1;
- діти-інваліди - 21;
- діти учасників бойових дій АТО - 49;
- діти воїнів, загиблих у ході АТО - 1;
- талановиті та обдаровані діти - 257;
- діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, - 115;
- діти, які перебувають на «Д»-обліку, - 20;

З метою розкриття і розвитку інтелектуального, фізичного і творчого потенціалу дітей у 2017 році організовані тематичні зміни.

У І зміну з **03.06.2017 по 20.06.2017 «Зоряне літо»** було організовано оздоровлення 370 талановитих і обдарованих дітей та підлітків міста, переможців інтелектуальних конкурсів, олімпіад, турнірів. Дітям була надана можливість розкрити свої таланти, отримати досвід спілкування іноземною - англійською - мовою і застосувати його в різних формах діяльності.

З метою пропаганди здорового способу життя, залучення дітей та підлітків до систематичних занять фізичною культурою і спортом 02.07.2017 - 22.07.2017 проводилася **II зміна - «Будь творчим, будь спортивним»**, під час якої було оздоровлено 370 дітей. Під керівництвом досвідчених тренерів діти змогли поєднувати оздоровлення та відпочинок з активними заняттями спортом. Під час зміни було організовано оздоровлення юних спортсменів і спортивних команд, а також оздоровлення обдарованих дітей та творчих колективів міста.

Ознайомлення дітей з ІТ-спеціальностями, інноваціями в сфері ІКТ, зустрічі з представниками ІТ-сфери проходило протягом **III зміни з 04.08.2017 по 24.08.2017 - «Юні ІТшники»**, під час якої оздоровилися 377 дітей м. Одеси. У Одеський МДОСК «Вікторія» проведено через оптоволоконний кабель мережу Інтернет (швидкість каналу 50 Мбіт/с).

Під час оздоровлення до роботи з дітьми залучені фахівці позашкільних навчальних закладів, організовано роботу різноманітних гуртків та секцій за напрямками: художньо-естетичному, технічному, еколого-натуралістичному, спортивного та ін.

Для дітей організовано відвідування театрів, кінотеатрів, музеїв, дельфінарію «Немо», планетарію, зоопарку, цирку «Kobzov», парку атракціонів, меморіалу 411-ої батареї, виставок, знайомство зі Школою наукових чудес, муніципальним театром духової музики ім. А. Саліка, спортивною організацією «Фітнес-платформа «Krock 24», тренери якої провели для дітей майстер-класи з сучасних танців і запальний флешмоб «Зірки Одеси!».

Крім масових розважальних заходів проводилися квест-гри, спортивні естафети, змагання, проходження етапів за програмою малих олімпійських ігор.

У липні місяці вихованці комплексу приймали у себе в гостях патрульних поліцейських, які провели для них цікаву і пізнавальну бесіду про правила поведінки на воді і в побуті, обов'язки учасників дорожнього руху, особливості безпечного управління різними видами транспорту. В ігровій формі патрульні поліцейські познайомили дітей з жестами регулювання дорожнього руху, познайомили з патрульним автомобілем, його оснащенням і амуніцією поліцейського. Також діти змогли стати учасниками імпровізованого дорожнього руху та показати свої знання на практиці.

З метою забезпечення охорони громадського порядку, життя і здоров'я вихованців на території комплексу організовано цілодобове чергування співробітників правоохоронних органів.

Види і форми оздоровлення, відпочинку та зайнятості дітей і підлітків під час літніх канікул у 2017 році відповідає потребам різних категорій дітей, забезпечували творчу самореалізацію учнів, стимулювали особистісний інтерес до збереження і розвитку свого здоров'я.

Крім того, за розпорядженням міського голови за літній період у нашому комплексі змогли пройти медичне обстеження і оздоровитися 192 дитини із зони проведення антитерористичної операції та зони зіткнення. У таборі відпочивали діти з Луганська, Горлівки, Мар'їнки, Курахово і Покровська Донецької області. Діти змогли не тільки отримати якісні медичні консультації, а й змістовно провести літні канікули, познайомитися з культурою і традиціями, історією та пам'ятками архітектури Одеси, відвідати театри, музеї і цирк.

Слайд

У 2017/2018 навчальному році ми будемо працювати відповідно Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року та Міської програми розвитку освіти на 2017-2019 роки, яка спрямована на сталий розвиток суб'єктів навчально-виховного процесу, модернізацію змісту, методів і форм навчання та виховання, забезпечення стабільного функціонування та розвитку матеріально-технічної та навчально-методичної бази навчальних закладів, підтримку розвитку інтелектуального та творчого потенціалу дітей та учнівської молоді, підвищення фахового рівня педагогічних і управлінських кадрів, розвиток молодіжного руху м. Одеси.

Інформація про діяльність сфери «Освіта» розміщується на офіційному сайті міста, департаменту освіти та науки Одеської міської ради та навчальних закладів.

Директор департаменту освіти та науки
Одеської міської ради

О.В. Буйневич